

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003507

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кізляр Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Kizliar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 24-01-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7373

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.39, 06.52, 06.61, 06.75

Тема дисертації:

1. Концепція «розумне місто» як інструмент інноваційного розвитку території
2. The oncept of «smart city» as a tool for innovative development of the territory

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розробці теоретичних положень та обґрунтуванню науково-практичних рекомендацій щодо впровадження концепції «розумного міста» як інструмента інноваційного розвитку територій для забезпечення сталого розвитку та підвищення якості життя населення. В процесі систематизації наукових праць зарубіжних і вітчизняних науковців виділено три основні трактування поняття «розумне місто»: як сукупність технологій, як місце концентрації людського капіталу та як стійке місто. На основі аналізу генезису цієї концепції та синтезу наукових досліджень у цій сфері запропоновано трактувати розумне місто як інноваційну адміністративно-територіальну одиницю, що на основі всебічної цифровізації міського простору, впровадження ІКТ, інтеграції економіки знань, розумної мобільності та розумного життя забезпечує перманентний сталий соціо-еколого-економічний розвиток території шляхом використання інтегральних моделей спільного ухвалення рішень «е-урядування-бізнес-громадськість» та формує високий рівень життя містян. Ідентифіковано шість складових розумного міста: розумне управління (Smart Governance), розумна економіка (Smart Economy), розумна мобільність (Smart Mobility), розумне

середовище (Smart Environment), розумні люди (Smart People) та розумне життя (Smart Living). Запропоновано визначення «екосистеми розумного міста» як інтегрованої системи, що об'єднує цифрові технології, інфраструктуру, управлінські процеси та людський капітал, які формують суспільну взаємодію під час створення та використання організаційних, політичних, економічних, соціальних, екологічних та технологічних, інформаційно-комунікаційних цифрових інновацій. Згруповано методичні підходи оцінювання розвитку та ефективності функціонування «розумних» міст, визначено можливості їх впровадження у вітчизняній практиці. Зокрема виділено такі їх категорії: багатокритеріальні моделі рейтингового оцінювання, моделі оцінювання «якості надання послуг» (Quality of Service, QoS) та «якості сприйняття послуг» (Quality of Experience, QoE). Систематизовано тенденції розвитку концепції «розумних» міст в Україні. Проаналізовано ключові макрорівневі фактори, які впливають на їх становлення, зокрема нормативно-правові, інституційні, технологічні, економічні, соціальні та екологічні аспекти. Підтверджено, що інноваційний розвиток є ключовим чинником трансформації міст у «розумні», адже саме він забезпечує створення і впровадження сучасних технологій і рішень. Проаналізовано динаміку позиції України у Глобальному індексі інновацій за 2019-2023 роки. Незважаючи на зниження рейтингу через воєнні дії, Україна демонструє переваги, зокрема за співвідношенням кількості патентів і корисних моделей до ВВП, витратами на комп'ютерні та програмні продукти відносно ВВП, а також часткою експорту ІКТ-послуг у структурі зовнішньої торгівлі. Запропоновано методичний інструментарій оцінювання рівня інноваційної сприйнятливості міст до впровадження цифрових рішень і розвитку «розумної» інфраструктури, а також запропоновано загальний алгоритм розрахунку інтегрального показника. На основі експертного опитування визначено 3 групи індикаторів, що охоплюють 10 індикаторів і 41 субіндикатор для оцінювання, визначено способи збору даних, методи нормування показників та розрахунок вагових коефіцієнтів для кожної групи індикаторів, окремих індикаторів та субіндикаторів. Обґрунтовано доцільність формування електронної платформи смарт-проектів (Smart City Market place) як елемента екосистеми розумного міста, метою якої є об'єднання органів влади, інвесторів, підприємств та громадських організації для прискорення впровадження інноваційних технологій, що покращують якість життя. Розроблено трирівневу аналітичну модель оцінювання проектів «розумного міста» на засадах пріоритетно-ціннісного підходу, що розглядає проект у розрізі відповідності стратегії «розумного міста», його внеску в розвиток різних складових «розумного міста», а також соціально-економічної цінності, яку проект створює для громади. Доведено, що основою для ухвалення рішень щодо впровадження проектів «розумного міста» є аналіз їх ефективності та доцільності. Сформовано концептуальні пріоритети розвитку екосистеми для підтримки реалізації проектів «розумного міста» через обґрунтування соціальних та економічних ефектів впровадження розподілених систем генерації електроенергії (Microgrid); інтелектуальної транспортної системи для громадського транспорту; технологічних рішень у сфері безпеки та технологій інформаційного моделювання будівель.

2. The dissertation is devoted to the development of theoretical provisions and the substantiation of scientific and practical recommendations for introducing the concept of a "smart city" as a tool for the innovative development of territories, aiming to ensure sustainable development and improve the quality of life for the population. During the systematization of scientific works by foreign and domestic scholars, three main interpretations of the concept of a "smart city" are identified: as a set of technologies, as a hub for human capital, and as a sustainable city. Based on the analysis of the genesis of this concept and the synthesis of scientific research in this field, it is proposed to interpret a smart city as an innovative administrative-territorial unit that, through comprehensive digitalization of urban space, the introduction of ICT, the integration of the knowledge economy, smart mobility, and smart living, ensures continuous sustainable socio-ecological-economic development of the territory. This is achieved by using integrated models of joint decision-making (e-governance-business-community) and forming a high standard of living for citizens. Six components of a smart city have been identified: Smart Governance, Smart Economy, Smart Mobility, Smart Environment, Smart People, and Smart Living. The definition of the "smart city ecosystem" is proposed as an integrated system that combines digital technologies, infrastructure, management processes, and human capital, which shape social interaction in the creation and use of organizational, political, economic, social, environmental, and technological innovations. Methodological approaches to assessing the development and

effectiveness of functioning "smart" cities are grouped, and the possibilities of their implementation in domestic practice are defined. In particular, the following categories are identified: multi-criteria models of rating evaluation, models for assessing "Quality of Service" (QoS) and "Quality of Experience" (QoE). The trends in the development of the "smart city" concept in Ukraine are systematized. Key macro-level factors influencing their formation are analyzed, particularly legal, institutional, technological, economic, social, and environmental aspects. It is confirmed that innovative development is a key factor in the transformation of cities into "smart cities," as it ensures the creation and implementation of modern technologies and solutions. The dynamics of Ukraine's position in the Global Innovation Index for 2019-2023 are analyzed. Despite the downgrade due to hostilities, Ukraine demonstrates significant advantages, in particular in the ratio of the number of patents and utility models to GDP, the cost of computer and software products relative to GDP, and the share of ICT services exports in the structure of foreign trade. A methodological toolkit for assessing the level of cities' innovative readiness for the implementation of digital solutions and the development of "smart" infrastructure has been proposed, along with a general algorithm for calculating the integral indicator. Based on the expert survey, 3 groups of indicators covering 10 indicators and 41 sub-indicators for evaluation were identified. Methods of data collection, methods for normalizing indicators, and calculations of weight coefficients for each group of indicators, individual indicators, and sub-indicators were also determined. The expediency of forming an electronic platform for smart projects (Smart City Marketplace) as an element of the smart city ecosystem, the purpose of which is to unite authorities, investors, enterprises, and public organizations to accelerate the introduction of innovative technologies that improve the quality of life, has been substantiated. A three-level analytical model for evaluating smart city projects has been developed based on a priority-value approach, which considers the project in the context of compliance with the smart city strategy, its contribution to the development of various components of the smart city, and the socio-economic value that the project creates for the community. It is proved that the basis for making decisions on the implementation of "smart city" projects is an analysis of their effectiveness and feasibility. Conceptual priorities for the development of the ecosystem have been formed to support the implementation of "smart city" projects through the justification of the social and economic effects of introducing distributed electricity generation systems (Microgrid), intelligent transport systems for public transport, technological solutions in the field of security, and information modeling technologies for buildings.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Кізляр О.О. Методичні підходи до оцінювання рівня розвитку та ефективності функціонування «розумних» міст. Наукові перспективи: журнал. 2022. № 11(29). С. 164-177.
- Кізляр О.О. Зарубіжний досвід впровадження концепції «розумне місто»: кращі практики та досвід для України. Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" SÉRIE Informační technologie. 2023. № 1 (20), 205-217.
- Кізляр О.О. Цифрова трансформація регіонів України як передумова імплементації концепції розумного міста. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 2024, 332(4), 457-464.
- Кізляр О.О. Методичний інструментарій ефективності проєктів «розумного міста». Modeling the development of the economic systems, 2024 (3), 264-273.

- Кізляр О.О. Сучасні стандарти впровадження концепції «Smart city». Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації : збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 січня 2022 року); за заг. ред. д-ра. екон. наук, проф. Синчака В.П. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 91-95.
- Кізляр О.О. Сутнісна характеристика концепції «Розумне місто». Перспективи сталого розвитку в умовах глобалізації в економічному, управлінському та інженерному аспектах: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (3-4 листопада 2022 р.); за ред. Макаренка А.П., Меліхової Т.О. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. С. 84-86.
- Кізляр О.О. Перспектива відновлення міст на принципах «Smart City». Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (2 березня 2023 р.). Харків: ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2023. С. 70-72.
- Кізляр О.О., Диха М.В. Інноваційна сприйнятливість міст щодо імплементації цифрових рішень та розвитку розумної інфраструктури. Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (23 жовтня 2024 р.). Бережани: ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут». 2024. С. 111-115.
- Кізляр О.О. Розвиток екосистеми Smart City: інтеграція технологій та партнерств у міському середовищі. Революція креативних індустрій: як маркетинг і менеджмент створюють майбутнє : тези доповідей І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (24-25 жовтня 2024 р.). Хмельницький : ХНУ, 2024. С. 409-412.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001212

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Диха Марія Василівна
2. Dykha Mariya Vasylivna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кінаш Ірина Петрівна
2. Iryna P. Kinash

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьмак Олена Миколаївна
2. Olena M. Kuzmak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Судомир Світлана Михайлівна
2. Svitlana M. Sudomyr

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України "Бережанський агротехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 34492201

Місцезнаходження: вул. Академічна, буд. 20, Бережани, Бережанський р-н., 47501, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хрущ Ніла Анатоліївна

2. Nila A. Khrushch

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Григорук Павло Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Григорук Павло Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кондратюк К.Р

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна